



‘Bodemzorg is onlosmakelijk verbonden aan boomzorg’

Onderhoud aan de bodem van een groeiplaats moet volgens Den Ouden GrowSolutions het nieuwe normaal worden

De betere groeiplaatsen laten bij hittestress zien dat ze beter renderen dan te kleine of minder goed ingerichte groeiplaatsen. Een kwalitatieve groeiplaats kenmerkt zich door de grootte van de groeiplaats, maar ook door de bodem waarin de boom staat. Arjan Kuppens van Den Ouden GrowSolutions geeft tips om bomen in de openbare ruimte te beschermen tegen hittestress.

Auteur: Karlijn Raats

Geroerde grond met een verse boom erin die nog moet gaan wortelen, is nooit een goede omstandigheid. De grootste bedreiging voor met name net aangeplante bomen in het openbaar groen door hittestress is een te kleine groeiplaats. Dat stelt Arjan Kuppens, werkzaam als adviseur bij Den Ouden GrowSolutions,

dat organische meststoffen en biostimulanten levert.

Beperkte toegang tot water

Kuppens, die op het snijvlak van groen en grijs opgroeide in een ondernemersgezin, waarbij zijn moeder een kwekerij had en zijn vader een

civiel aannemersbedrijf, legt uit hoe een krappe groeiplaats het grootste risico vormt voor hittestress: ‘Het doorwortelbare aantal kubieke meters waarin de boom water op kan slaan, is in de openbare ruimte vaak te beperkt. De beperkingen aan weerszijden komen vaak door bovengrondse obstakels en aan de onderkant



sentijd? Wordt het water dat in het plantvak stroomt beschermd? Kuppens knikt: 'Mijn voorkeur gaat uit naar onderbegroeiing met bodembedekkers. Daar waar planten staan, is de bodem beschermd. De planten verdampen wel wat water, maar beschermen in veel grotere mate de onderliggende grond tegen uitdroging. Als de mogelijkheid voor onderbegroeiing er niet is, is het aan te raden een mengsel van houtachtig materiaal toe te passen in een laag van minstens 5 centimeter, zoals Substrado-boomschors, het product van Den Ouden Organic op basis van hergebruikte grondstoffen uit openbaar groenprojecten. Hiermee dien je ook een nieuwe laag organische stof toe die al is gecomposteerd en makkelijk opneembaar is door het bodemleven en die opnieuw het waterbergende vermogen en de microben rondom de wortels voedt.'

Kuppens verwijst naar de gewoonte om gevallen blad te verwijderen en gras te maaien in de openbare ruimte en het afvoeren van de organische materialen. 'Boomschors is dan een goed alternatief. Het geeft een mooi beeld, vormt een onkruidwerende onderlaag en zorgt voor voeding. Het resultaat is dat bomen veel minder hittestress ervaren, doordat de aanwezige organische stoffen in de bodem meer water kunnen bergen rondom de wortels.'

Stimuleren van de wortelgroei

Volgens Kuppens is het essentieel dat er zo veel mogelijk bodemleven rondom wortels is, zodat organische stof wordt omgezet tot humus en dat er meer poriën in de grond komen door grovere substanties van mineralen, zoals bomenzand en bomengranulaat. 'Dat is met het blote oog waarneembaar. Op microscopisch niveau kun je ook nog eens heel veel microporiën creëren, waardoor de wortels beter kunnen wortelen. Door een fijner wortelgestel groeit het bereik van de boomwortels om water te pakken. Dat kun je doen met mycorrhizaschimmels, zoals wij die met Den Ouden GrowSolutions leveren, waarmee het bereik tot zeven keer wordt vergroot en bomen droge perioden veel beter doorkomen.'

Vloeibare meststoffen

Een boom in een substraat heeft al toegang tot mineralen uit dat substraat en maakt met zijn eigen processen aminozuren aan, waarmee hij groeit en zijn bladstand optimaal houdt. Volle bladstand zorgt op zijn beurt voor schaduwwerking en bescherming van het plantvak.

Op het moment dat de boom droogtestress ervaart, kan hij de mineralen niet meer zo makkelijk omzetten in aminozuren. Als dat proces blokkeert of moeilijker verloopt, ervaart de boom dubbele stress en gaat hij in de overlevingsstand.

Hij maakt dan minder blad aan. Kuppens: 'Je kunt door behoorlijk wat kronen heen kijken in het openbaar groen! De schaduwwerking is daar beperkter en het plantvak komt in een negatieve spiraal terecht. Een meerwaarde is om tijdens watergiften vloeibare organische meststoffen met aminozuren toe te voegen aan het water om de boom te ontstressen. Den Ouden GrowSolutions levert deze in de vorm van Fortamino-plantaardige organische meststoffen.'

Kuppens toont afbeeldingen van een eenmalige gift van Fortamino-plantaardige organische meststoffen bij de watergift aan een rij lindebomen langs de N18. De naastgelegen rij heeft enkel water gekregen, dus zonder aminozuren. 'Het blad bij de extra gift is donkerder en bevat meer bladnerven en dus meer chlorofiel,' vertelt Kuppens. 'Hierdoor komt meer energie terecht in de boom.' Den Ouden GrowSolutions is hierin een samenwerking aangegaan met GreenMax, marktleider in gietranden.

Onderhoud aan de bodem als het nieuwe normaal

Kuppens concludeert: 'Onderhoud aan de bodem in openbaar groen moet net zo normaal worden als het onderhoud aan de bovengrondse delen van boom. Die bodem is minstens zo belangrijk. Restblad terugbrengen is een eerste stap, maar daar kan men nog flink in verder schakelen.'

Zeker als je je realiseert wat een tijd, energie en vakmanschap het kost om een boom te laten groeien op de kwekerij. Dit proces duurt jaren, maar kan versnellen door de klimaatverandering. Als je ziet dat de bomen terechtkomen in een neerwaartse spiraal door hitte en of droogte, moet je daarin investeren.'

door ondergrondse infra als kabels en leidingen. De wortels hebben daardoor een beperkte toegang tot water en daarmee ontstaan de problemen voor de boom. Want waar kwekerijen makkelijk kunnen sturen met beregening, kan men in de openbare ruimte maar beperkt water geven.'

Substraat met goede, organische stof

Met een substraat met goede organische stof als bomengrond, bomenzand of bomengranulaat, zoals ook Den Ouden Organic ze levert, kan veel winst behaald worden, waarbij de organische stof water vasthoudt. 'Een goede manier om bij beperkte groeiruimte het maximale fysisch-chemisch eruit te halen voor de boom: er zitten dan voldoende voedingsstoffen en waterbergend vermogen in de bodem om hemelwater zo goed mogelijk vast te houden. Dit leidt tot minder hittestress bij bomen in droge perioden.'

Boomschors als voeding en bodembescherming tegen uitdroging en onkruid

De volgende stap is: wat gebeurt er in de tus-



Scan, lees & deel!